

Kürtös

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúra mentes havilap

Húsvét

A keresztény egyházak tanítása szerint húsvét Jézus Krisztus feltámadásának és vele az emberiség megváltásának ünnepe. Jézust a zsidó húsvét előtt ítélte halálra Poncius Pilátus, nagypénteken keresztre feszítették, és vasárnap hajnalban, föltámadván a halálból, megmutatkozott tanítványainak.

Az ünnepet negyvennapos, a hamvazószerdától nagyszombatig tartó böjti időszak készíti elő. Ekkor ünneplik a világosság győzelmét a sötétség felett, az élet győzelmét a bűn és halál fölött, amiben egybefonódik a kereszthalál és a feltámadás. A húsvét elnevezés a böjti időszak

végére utal, mert ekkor lehet újra húst enni. A húsvétvasárnapi szertartásnak része a húsvéti ételek (bárányhús vagy sonka, kalács, tojás, bor) megáldása. Húsvéthétfőhöz fűződő népszokás a locsolás és ennek jutalmául a festett tojás ajándékozása.

A locsolkodás alapja a víztisztító, termékenységvarázsló erejébe vetett hit locsolkodás szokására utalva vízbevető, vízbehányó hétfőnek is nevezték. A nap a fiatal

lányok és legények multságainak egyik legfontosabb alkalma, igazi tavaszünnep volt szabadban töltött szórakozással, az ünnepen országsszerte húsvéti bálakat rendeztek.

Passió

Nagypéntek Jézus kereszthalálának és sírban nyugvásának emléknapja. Jézus Krisztus az emberek iránt való személyes szeretetből az életét adta, hogy reményt adjon az örök életre. A három keresztből az egyik Jézusé. A másik a jobb, a harmadik a bal latoré. Jézus barátságába fogadja a jobb latort, de egyetlen ítélkező szava sem volt a bal latorhoz.

A passió éneklése Jézus szenvedéstörténetének ünnepélyes felidézése a nyugati liturgiában már ősidők óta a nagyhéti szertartások része. Pilisszentlászlón is énekeltek

elődeink. Ezt a szép hagyományt folytatja most egyházi énekkarunk, amely csodálatos szereplésével egyéb jeles egyházi ünnepeken is emeli az ünnep hangulatát.

Település arculati kézikönyv

Községünk Település arculati kézikönyvével kapcsolatos lakossági fórum 2018. januárjában lett meghirdetve. Szoó Dominika építész, aki a kézikönyv elkészítésére megbízást kapott, gyerekkorának jelentős részét községünkben töltötte. Dominika tehát jól ismeri, ismerheti Pilisszentlászlót.

Üdvözlő szavait követően, diavetítőn illusztrálva ismertette kinek, készül ez a kézikönyv? Továbbá mi a kézikönyv célja.

Első lépéseként az igények megfogalmazása, és az anyagiak, hogy kik igénylik azt? A telek kiválasztásától kezdődően, a domborzati viszonyok, széljárás. Nagyon fontos a jó alaprajz, a jó arányok, jó tömeg. Nagy figyelmet kell fordítani a fenntarthatóságra, aminek talán a legfontosabb tényezője, az energiatudatosság. Ezzel kapcsolatban az építésszerkezeti anyagok kiválasztása. Esztétikai szempontból nagyon lényeges a színválasztás.

Előadása közben „belekóstolhattunk” az Angol építészetben, majd a Pilisben található Kesztölc ófalut nézhettük.

Közben hallgathattuk az épületmagasság, tetőforma, nyílászárók, tornác, lábazat megoldásokkal kapcsolatos tanácsokat. Ezt követően, a meglévő épület átalakítása vagy korszerűsítése, valamint a tetőanyagok kiválasztásával kapcsolatos intelmeket. Ezt húsz oldalas kézirat a pilisről követte.

Csodálatos előadás! Az arculati kézikönyv csak ajánlási, alap. Az építés viszont polgármesteri hivatali hatáskör, bejelentés köteles. Nem építési engedély köteles, de tájba illőnek kell lennie.

Láthattunk még Kisoroszi községi lábazat, tornác, homlokzatok felújításával kapcsolatos képeket. Nem rikító, de harmonizáló színekkel.

A jelenlévők, (nevek megnevezése nélkül) többek között az alábbi kérdéseket vetették fel:

- Milyen intervallumú, az átfutási idő a kézikönyv elkészítéséhez?

- Miben változtatja meg a faluképet?

- Mi lesz az eddigi szerzett jogok által elkészült épületekkel?

- Település védelmi rendelet szerint, ok – okozati összefoglaló szerint, hol látja a pozitív változásokat. Mi egyszerű Pilisszentlászlón élők, még semmit sem láttunk, hogy mire kaptak megbízást az arculati kézikönyvre való hivatkozással. Mi lesz az egyszerű néppel?

- Miért nem lesz még egy, lakossági fórum, hiszen a jogszabály is azt írja elő, hogy kettő tájékoztatót kell tartani. Ez fel kerül majd a Web lapra és nyolc napig, ott kell tartani.

Ebből kifolyólag az érdeklődő a második fórum már meg tudja mondani a véleményét.

Ezeket, a felszólalásokat később továbbiak követték:

- Kevés még egy találkozó!

- Tisztázni kellene azt is, hogy a lakossági fórum, ajánlott vagy kötelező?

Nagyjából így zajlott le az első lakossági fórum, melynek végén megígértem Szoó Dominikának, hogy, a Pilisszentlászló népi építésze című 2006-ban megjelent könyvemet rendelkezésére bocsátom. Tóth Attila polgármester úr, kérésre az ígért könyvet készséggel eljuttatta Dominikának.

Második lakossági fórum

Szoó Dominika ígéretét betartva a Település arculati kézikönyvvel kapcsolatban a lakossági fórum időpontját 2018. április 10. tűzte ki. Az időpont a hirdető táblán a szokott módon és időben fel volt helyezve. A lakossági fórumon, az érdeklődő falubeliek minden ülőhelyet elfoglaltak. Dominika tájékoztatójában elmondta, hogy nem olvasmányos mű, de szakmailag tájékoztató jellegű.

- Örökségünk. – Általános tájékoztatóként ismertette, hogy 23 település található a Dunakanyar vonzási körzetben.

Minden településnek előírás a kézikönyv elkészítése. jó éghajlata, fekvése andezit – tufa keverék kő, a tíz jelentősebb építmény és a jelentős történelmi múlt okán Pilisszentlászló a világörökség várományosa.

Természeti értékeink függvényei az épület mikéntjének, és elhelyezésének. A beépítési módot tiszteletben kell tartani.

Ugyanakkor figyelni kell a fenntarthatóságra – építési anyagok kiválasztásánál, a tradicionális építési anyagok, használatára kell törekedni. Nálunk a falu magja, tehát a régi utcák centralizált sugaras elhelyezése elődeink logikáját tanúsítja.

Ezután a Település arculati kézikönyv további ismertetése következett.

A terméskő nem csak, mint szerkezetépítő anyag, de egyben díszítőelem is. A kerek kutak, kerítések funkciójukon túl díszként is szolgálhatnak.

Az utcafronti hagyományokat az új építéseknel és a felújításoknál úgyszintén tartsuk tiszteletben.

Tehát zsargonnal: „ne ríjon ki”! Tetőfedésnél ügyelni az anyag és színhasználatra, cserép a követendő.

Homlokzataink, továbbra is igazodjanak a jelenlegi sima – érdes felületekhez. Az ördög, a részletekben rejlik!

Tehát a kerítés és melléképületek is a tradicionális módihoz és lehetőség szerint a hagyományos anyagokból készüljenek. Ezt az irányzatot igyekezzünk betartani: hőszigetelésnél, tetőtér beépítésnél, tető és homlokzatképzésnél, lábazatoknál. A „kockaházakat” is át lehet egy tanulmányterv szerint alakítani, de nem bontani!

Divathullám lett a mediterrán stílus, de nálunk nem célszerű, így nem is javasolt.

Új falusi karakter. Települési módok igazodjanak a terepviszonyokhoz elől a kicsi garázs. Ne lépjük túl a szomszédos épületeket.

A tradicionális utcáink építészete példaértékű.

Ezt követően, szintén diafilmen bemutatta a szomszédos települések építészetét jó és rossz példaként. Kortárs épületek is készülhetnek hagyományos módon és anyagokból.

Napelemek, riasztók, parabolaantenna, klíma, ne csúfítsák az épületeket.

Dominika előadása befejeztével, a hallgatóság közül elsőnek dr. Dombai Henrietta szólalt fel.

Igen, logikus és lényegretörő beszédje számos témakört érintett.

- Mi a javasolt és mi a kötelező? – A hármas egység: megengedett, tiltott, javasolt. – Helyi építésvédelem. – Bejelentési kötelezettség, mikor hogyan, mivel kapcsolatban. Nem minden rendelet jó nekünk. A rendeleteket az Önkormányzat sem tarja be minden esetben. Példának okáért őrizzünk meg minél több zöldet. Annyira, hogy a vízelvezető árkokat se burkoljuk ki szilárd építőanyaggal. Ehhez képest mi történt, a „TEREZA TÉREN!?” Henrietta után még számos felszólalás következett, de lényegében az ő gondolatai lettek ismételve, kielemezve.

Érdekességként még annyit, hogy többször kértem mindkét lakossági fórumról a jegyzőkönyvet, de nem kaptam. A fentieket tehát csak emlékezetből, illetve néhány soros jegyzeteimből írtam.

A fentiekhez viszont a saját kútfőmből néhány gondolat

Gyorsan változó világunk leginkább a hagyományos, népi építészetet sújtotta falvainkban és kisvárosainkban. Községünk utcáit járva szinte alig találunk olyan épületet, amelyet a XIX. században építettek. Olyan lakóépület talán nincs is, amely megőrizte volna eredeti formáját, nem esett volna át kisebb-nagyobb átalakításon, felújításon. Ezért arról, hogy községünk régi lakóinak hajlékairól, valamint gazdasági épületeiről élethű, valódi képet kapjunk, lekéstünk. A községünk szomszédságában, lévő falumúzeumban, (a szentendrei skanzenben) országunk több tájegységét megtekintve kaphatunk némi ízelítőt elődeink életéről. Megjegyzendő, hogy ahány tájegység, annyi különböző életformát, építési anyagot és stílust látunk. A Dunakanyar és a pilisi tájegység hagyományos népi építészete még nincs a látnivalók között. Természetesen a fent nevezett tájegységen belül is vannak eltérések. Az eltéréseknek nem csupán természet-földrajzi és néprajzi okai vannak. Nagyon sok függ a helyben beszerezhető vagy előállítható építő anyagoktól is. Lényegesen meghatározó volt egy adott falu vagy nagyközség foglalkoztatottsága, gazdagsága.

Másképp építkeztek a többségben földet művelő falvakban, másképpen az ipari munkát (bányászatot, erdőgazdálkodást) végző községekben. A földet művelőknek több gazdasági épületre volt szükségük, mint a bányászoknak, erdőművelőknek és az iparosoknak. Természetesen ilyen eltérésekkel egy adott falun vagy községen belül is találkozhatunk. Voltak módosabb gazdák, akiknek nagyobb gazdasági épületekre volt szükségük. Ugyanakkor ugyanazon településen belül voltak zsellérek, akik kisebb művelendő földrészrel és kisebb telekkel, udvarral rendelkeztek. Minden településnek megvoltak az iparosai (kovács, suszter, kőműves, kőfaragó, ács, asztalos, stb.), akik lakóházaihoz szintén kevesebb gazdasági épületre volt szükség. Egy általános igazságot azonban leszögezhetünk, miszerint az építészeti tematikája ott kezdődik, ahol a népi építészeti befejeződik. Az átfedés tehát kicsi. ***Minél korszerűbb egy épület, úgy távolodik a népi építészettől.***

*Tisztelettel, Franyó Rudolf
építőmester*

Végső búcsú

2018. február 22. - én vettünk végső búcsút Majnek Jenő püspökünk édesapjától, Majnek Jenő – Gézától. Jenő bácsi, aki igen szép kort élt meg 1927. október 9. – én született a falunkban. Dittrich István plébános által lett megkeresztelve. Édesapja Majnek János Pilisszántói család sarja. Édesanyja Petkó Emília, ősi pilisszentlászlói családból való. Jenő katonaideje letöltését követően 1950. november 20.-án kötött házasságot a szintén helyi születésű Német Máriaival. Elsőszülött gyermekük, községünk büszkesége Jenő, aki Kárpátalja püspöke lett 1951. november 12. látta meg a napvilágot. A család második gyermeke 1956. november 27.-én a Szabadságharc idejében született. A család Jó ideig Pilisszentlászlón lakott, miközben a Szentendrén vásárolt telken építkezett,

majd az új családi fészekbe költözött. Kapcsolatukat szülőfalujukkal élete párjával halálukig megtartották. Jenő bácsi egész életét, amíg bírta erővel kitartó fizikai munkával töltötte. Az igen szerény, jámbor életű Jenő bácsi a Petőfi utcában lévő földjét még nyugdíjas korában is hosszú évekig művelte. Busszal, és gyalogszerrel járt földjére, miközben mosolygó arccal mindenkire, idősebbre, vagy fiatalabbra volt egy-két kedves szava. Hallottam, az egyik barátomtól, aki a hajdani KTSZ, építőipari részlegénél volt szakmunkástanuló, hogy úgy óvta a kezdő még gyerekkorú ifjakat, Gábor barátomat idézve: „mint kotlós a csibéit, úgy óvott minket.” Úgy élt le kilenc évtizedet, hogy talán soha senkihez nem volt egy rosszindulatú szava.

Temetésén igen sok ferences rendi testvér volt jelen. Nefelejcs énekkarunk vezetésével közösen imádkoztunk, és kapcsolódtunk bele a szentendrei péter pál templom plébánosa Berkenstein atya által vezetett temetési szertartásba. Kedves Jenő bácsi! Szerény, nemes lelkű életed véget ért, Berkenstein atyát idézve: égő mécsessel mehetsz a mindenható elé”.

Franyó Rudolf

Örökké eltávozott

Örökké eltávozott tőlünk Szvoboda Béla, aki Szvoboda János és Kovácsik Etelka gyermekeként született Pilisszentlászlón 1931. augusztus 9-én. Édesapja, elismert kőművesmester, édesanyja helybeli földműves család leánya. Általános iskolai tanulmányait, a többi helybelivel a helyi iskolában végezte. A nagyon jó tanuló gyereket tanárai javaslatára a Szentendrén lévő polgári iskolába járaták. Akkoriban még szervezett közlekedés nem lévén gyalogszerrel kellett naponta Szentendrére járnia. A II. világháború következményeként a családot nagy tragédia súlytotta. A családfőt, a szovjet katonák, abszolút, minden indok nélkül ártatlanul elhurcolták, de nem jutott el Szibériába 1945. június 12.-én halt meg a szegedi hadifogolytáborban, vérhas fertőzésben. Egy tömegsírban van eltemetve, melyet a család kutatott fel a 60-as években. Így az édesanyjának kellett átvennie a családfő szerepét, az apa nélkül maradt 3 gyerekekkel a vállán. Nagy teher volt ez bizony azokban a háborút követő înséges időkben. Bélát, ez időtájt vették fel a műszaki egyetemre. A családfő nélkül maradt család anyagi gondjai miatt a nagyon tehetséges ifjú tervei nem valósultak meg.

Maradt az ipari tanuló iskola, így géplakatos lett. Az igen jó nevű kocsigyárban dolgozott, ahol nagy

szakértelme miatt a TMK - műhely csoportvezetője lett. Pilisszentlászlói fiatalok generációi tanultak, és lettek jó szakemberek a keze alatt.

Az 50-es évek végén elvégezte a mozi-üzemvezetői iskolát. Az akkor induló mozi vezetője és gépésze volt 14 - évig Pilisszentlászlón.

1956. Április. 14. Mikula Ilonával Szapori atya által házasságot kötött. Házasságukból két gyermekük, Judit és János született. A 60-as évek elején, Szentendrén vásárolt telkükön építkeztek sok, sok munkával.

Bármilyen hihetetlenül hangzik, de valóban a Kocsigyár első és utolsó munkahelye volt, ennél fogva, innen is ment nyugdíjba.

Feleségével 62 évet éltek együtt. A sok boldogsággal, sok munkával eltelt évek után 87 éves korában ragadta el a halál. Béke poraira. Nyugodjék, békében!

Köszönjük a megjelenteknek, hogy szerettünket utolsó útjára elkísérték.

Köszönet Pilisszentlászló Nefelejcs énekkarának, akik a temetésen imádkoztak, és énekeikkel fohászkodtak lelki üdvéért!

Tisztelettel: Gellen Gábor

A kispostáról!

A KÜRTÖS olvasói elsősorban mint egykori katonát, a lapban megjelent történelmi – hadtörténelmi témájú írásaimról ismernek. Most azonban egy mindannyiunkat érintő szolgáltatásról, a kispostáról és a dolgozókról írom le tapasztalataimat.

Sokak számára természetes, hogy a postai küldemények mindig időben eljutnak a címzettekhez.

Kisebb településeken nincs is mindenütt postahivatal. Sajnos a posta munkaerőhiánnyal küzd.

Alacsony béreket fizetnek, miközben magas szintű szakmai tudást várnak el dolgozóiktól. Én örülök annak, hogy postánk egyáltalán működik, még akkor is ez a véleményem, ha számomra majdnem megközelíthetetlen helyen. Kézbesítőinken keresztül mindenkihez eljutnak időben az újságok, levelek, télen, nyáron, esőben, hóban, jégen és a nyári rekkenő hőségben egyaránt.

Mindez a hivatal vezetőjének és kézbesítőinknek áldozatos munkájának köszönhető. A posta mindig élesben dolgozik. Nincs gyakorlat, mint a seregben. A tévedés azonnali következményekkel jár. Tapasztalatom az, hogy a vezető és a kézbesítők a falut jól ismerik. Tudják, hogy a Szentendrei út egy részét duplán számozták, tudják, hogy hol és ki lakik. Ezt olykor nem is egyszerű követni. Jómagam a kézbesítők közül elsősorban Judittal találkozom. Naponta jön és elneveztem magamban, robogón száguldó tündérnek. Erikának a hivatal

vezetőjének mindenkihez van néhány kedves szava. Türelemmel meghallgat mindenkit. Nálunk a posta nem csak hivatal. Közösségi tér is, ahol mindenkit ismernek. Találkozási pont, ahol az emberek szót váltanak egymással is. Itt nem hívószám alapján szólítják az embereket, általában névről ismernek mindenkit. Mindig mosoly van Erika arcán, akkor is, amikor valamiért rosszkedvű, és balkáni színvonalú, olykor működésképtelen eszközökkel dolgozik. Lakhelye nem itt van, de mégis közöttünk él. Olyan ügyekben is készségesen segít, ami nem tartozik hatáskörébe. Ilyen például a hétvégi és ünnepi újságok kézbesítése. Közreműködése általában sikeres. Az ügyfelekkel szemben nem toladó, nem az az első kérdése, hogy akarok-e vásárolni kaparós sorsjegyet, ami egyik-másik postán bevett szokás. Szívesen megyek a kispostára! A szolgáltatással elégedett vagyok, amelyet kitűnő emberek közvetítenek.

Ami nem tetszik: az ilyen-olyan termékek árusítása, jóllehet pontosan tisztába vagyok ennek okaival. Hiszem, hogy nem a posta kötelessége a csokoládé és a rágógumi árusítás. Postahivatalunk egyik fontos intézményünk. A dolgozók jól végzik munkájukat, mindezzel hozzájárulnak a jó közhangulathoz.

Köszönet érte.

Koncz János nyug. ezredes

Sorsok a Pilisben

Genszki István barátom, talált a régi iratok között egy igen érdekes levelet, a Genszki család pilisszentkereszti ágával kapcsolatban, amelyben a család egyik férfi tagja írja le röviden egy évtizednyi hányattatását. Íme a

levél, ami katona éveivel kezdődik.

1939 -1941.- ig tényleges katona voltam Buda várában a Kapisztrán téren. A leszerelés utáni szabad életem rövid ideig tartott, mert 1942. – ben behívást kaptam Gödöllőre. Ott beosztottak a légi erőkhöz, de nem repültem. Mivel szüleim öregek voltak, mint családfenntartónak 1942.- ben sikerült hazatérnem. A háború után, nagy munkanélküliség volt. Csehszlovákia és Magyarország között ebben az időben lakosságcsere szerződés jött létre. Így hát beiratkoztunk és szeptember elején elmentünk. Trutnótól nem messze a lengyel határon helyeztek

el. Munka volt bőven és jó kereset is. Az a hír terjedt el, hogy a németek nagyon fegyverkeznek, a Szudéta területek elfoglalására és menjünk innen, amíg lehet. Így hát elmentünk Szlovákiába Garamsarlón kaptunk lakást, de munka alig akadt valami a kereset meg negyedét sem érte el a korábbinak. Visszamentünk inkább előző helyünkre. Családjaink pedig Garamsarlóban maradtak. Háromhavi munka után egy ingyenes hazautazást kaptunk, de a gyerekek nem ismertek

már meg. Így sem mehetett tovább. Tenni kellett valamit! A kisucei mangánbányában kaptunk munkát és egy újonnan épült házat, melyet később kedvezményes áron megkaptunk és azóta is itt élünk.

Genszky Antal pilisi szlovák főág
Érdekességként még annyit, hogy y végződéssel írta a nevét.

Franyó Rudolf

Samo Chalupka

Samo Chalupka (1812-1883)

Kozák / A kozák

Som vojak od rodu,
kozáčka ma mala:
nad mojou kolískou
zástava mi viala;

vzali si mňa, vzali
za syna rodného,
zo mňa vychovali
kozáka švárneho.

šabl'a mi zazvoní,
trúba zaspieva mi:
vykopú mi jamu
kozáci šabl'ami.

Meghasadt, mint rózsa
törve virágában,
ottmaradt a kozák,
árván világában.

zástava mi viala;
trúby mi spievali;
víťaza mi otca
na vojnu volali.

Hoj, dali mne oni
ostrú šabl'u k boku;
dali mi koníka
bystrého do skoku.

V tej jame večný môj
nocľah mi pripravia,
kozácku zástavu
na hrob mi postavia.

Elpusztul a sztyeppén,
mint aprócska hársfa,
jó emberek nélkül,
sápadt kicsi árva.

Hoj, leteli deti
kozáckeho rodu,
leteli na vojnu
za svoju slobodu.

Koníkom aby som
Tatárov naháňal,
šabl'ou aby som im
hlavy o zem ráňal.

Kozácku zástavu,
svetu na znamenie;
že tam víťaz kozák
slávne vzal skončenie.

Nem hagytak elveszni
engem a családok,
árvaként magukhoz
vettek a kozákok.

Verný otcov koník
sám sa vrátil z boja,
zvädla mi od žiaľu
dobrá mati moja.

A mne ti pristalo
v tom ich jasnom šíku,
ako v čate orlov
mladému orlíku. —

Katona vagyok én
anyám kozák leány
és a bölcsöm felett
zászló nézett reám.

Magukhoz fogadtak
fűkként szerettek,
belőlem pediglen
kozákot neveltek.

Zvädla ako ruža
odlomená v kvete,
ostal malý kozák
sirotou na svete.

Som vojak od rodu;
neumriem v pokoji,
umriem ja vo svätom
za môj národ boji;

Zászló nézett reám
kürtök is dalolták
apámat, hősoemet
háborúba hívták.

Kaptam tőlük, kaptam
szablyát adtak nékem,
kaptam tőlük hátast
szebbet sem reméltem.

Zahynie na stepi
lipka sama jedna,
a bez dobrých ľudí
tá sirota biedna.

za jeho slobodu
a za jeho slávu
z d'aky ja položím
mladú moju hlavu.

Szálltak a legények
díszre a kozáknak,
a csatába szálltak.
szabadságra vágynak

Lovat azért kaptam,
tatárokat üzzem,
szablyámmal fejüket
nyakukról leüssöm.

Nedala mne zhynút'
tá moja rodina,
vzali mňa sirotu
kozáci za syna;

Neumriem na loži;
umriem ja na koni:
keď z koňa poletím,
šabl'a mi zazvoní,

Apám hű hátasa
egymaga tért haza
meghasadt bánattól
drága édesanya.

Illettem én, igen,
a fénylő sorukba
sasok csapatába,
a felnőtt fióka.

Katona vagyok én,
nem vár rám nyugalom,
életem szent harcban,
nemzetemért adom.

Népem szabadsága,
népem dicsősége,
hálából leteszem,
a fejemet érte.

Nem halok meg ágyban
testem lovon rendül
mikor leesem én,
szablyám is megcsendül.

Szablyám is megcsendül
a kürt dalol nekem
kozákok szablyákkal
megássák a helyem.

Abban a gödörben
örök nyugalom vár
kozákok zászlaját
terítik le reám.

Kozákok zászlaját,
a világ tudtára,
ott nyugszik a kozák,
hősként a sírjában.

fordította: Papanek László

Kúpanie v Podhájskej a návšteva Nitre

Manželka moja pred vykladom
Feleségem a kirakat előtt

Sme sa o tom dozvedeli zo strán Trubnika, že na Slovensku existuje kúpalisko, čo má skoro takístu

vodu ako Mŕtvé more. Kúpalisko v Podhájskej leží medzi Nitrou a Levicami. Dvaja, manželka a ja využili možnosť a v Podhájskej strávili 4 dni. Okrem iných sme aj Nitru, koliesko slovenského národa, navštívili. Tam, naša cesta viedla na krásny hrad, čo sa v centri nachádza. Pred vstupnou bránou je umiestnené súsošie sv. Cyrila a Metoda. Sv. Cyril má pozdvihnutú ruku v žehnajúcom geste a v ľavej ruke drží knihu v dobovej väzbe. Na väzbe knihy je e umiestnená reliéfná plastika dobového korpusu Ježiša Krista. Sv. Metod má v ľavej ruke rímsku šperkovnicu.

Fürdőzés Bellegszencsén és látogatás Nyitrán

A Trubnik lapjairól értesültünk, hogy Szlovákiában olyan fürdő található, melynek a vize közel olyan összetételű, mint a Holt tenger. A bellegszencsei fürdő Nyitra és Léva között helyezkedik el. Ketten, feleségem és én kihasználtuk a lehetőséget és négy napot töltöttünk Bellegszencsén. Egyebek mellett Nyitrát, a szlovák nemzet bölcsőjét is meglátogattuk. Ottani utunk a szépséges várba vezetett, mely a központban terül el. A vár kapuja előtt magasodik Szent Cirill és Szent Metód szobra. Szent Cirill magasra felemelt keze áldást oszt, bal kezében pedig könyvet tart, korabeli kötésben. A borítólapján Jézus Krisztus testének korabeli, domborműves ábrázolása. Szent Metód bal kezében római ékszeres dobozt tart.

Po stopách veľkých predkov
Nagy elődök nyomában

Historické jádro v Nitre má svoju vlastnú atmosféru.

Nie mimochodom, na dolnom konci pešej zóny je vynikajúca cukráreň, Kvalitné a chutné zákusky.

Súhrne, návšteva bola krásna, kúpalisko v Podhájskej bolo fajn, relatívne malo ľudí, čistota, tradičné slovenské jedlá, ako brinzováé halušky, pirohy, atď. Všetkým vrelo odporúčame.

Nyitra történelmi központja sajátos hangulattal bír. Összefoglalva, látogatásunk alatt rengeteg szépet láttunk, a bellegszencsei fürdő kiváló volt, relatíve kevés ember, hagyományos szlovák ételek, mind a juhtúrós haluska, a pirog, stb. Mindenkinek melegen ajánljuk.

Írta: Papanek László

Napísal: Laco Papánek

Éljünk békében!

NEMZETI HŐSEINK NEMZETISÉGEI

Aulich Lajos – német
 Damjanich János - szerb
 Dessewffy Arisztid - magyar
 Kiss Ernő - örmény
 Knezić Károly - horvát
 Láhner György – német
 Lázár Vilmos - örmény
 Leiningen-Westerburg
 Károly – német

Nagysándor József - magyar
 Poeltenberg Ernő - osztrák
 Schweidel József – magyar?
 Török Ignác - magyar
 Vécsey Károly - magyar

Lehet, hogy Magyarország mégis volt multikulturális nemzet?

A Márciusi ifjak

Mióta ünnepeljük március 15-ét? Gondoltam utánanézek annak, hogy mióta ünnep március 15. Érdekes tényekre akadtam. Egy 1898. évi törvény alapján az 1898-ra való emlékezés sokáig egyet jelentett az 1848. április 11-én elfogadott ún. áprilisi törvények ünneplésével. Csak 1927-ben ébredt arra a nemzet, hogy ez így nincsen jól nem

helyes az, hogy az 1848-as, áprilisi törvények szentesítését ünnepli az ország. Legyen inkább március 15-e, amiről viszont, Kossuth apánk így emlékezett meg: „*Egy kis pesti lárma*”...

*Hiteles dokumentumok alapján kigyűjtötte,
Franyó Rudolf.*

Gyepűktől és váraktól a drótkerítésig

Az ókori rómaiak a Duna jobb partján több száz kilométer hosszan limessel (határörvonnallal) védték birodalmukat a keleti vándor, vandál népek ellen. Később a középkorban is a Duna folyó maradt a nyugati kultúra természetes védelmi vonala.

Az ezredforduló körüli időktől gyepűvel, majd a tatárjárástól okulva második honalapítónk IV. Béla kezdeményezésére a XIII. századtól várakkal is védték több, kevesebb sikerrel a keletről jövő támadások ellen életerüket elődeink.

Vannak, akik azt mondják, volt már bevándorlás meg invázió korábban is Európában és azt is kiheverte a kontinens. Persze hogy volt, de erre nekem ez a válaszom.

- Valóban volt már szörnyűség Európában bőven és mégis sikerült visszafordítani, a tatárokat és a törököket is. Ez a harmadik iszlám-mohamedán invázió már egy barbár előzőnléssel is meg van támogatva, az előzőekhez képest és most ez, ha úgy tetszik a nyugati keresztény kultúrát is, fenyegeti.

Azóta sok minden másként van, és ezt a mostanit már nem tudja az európai ember túlélni. Sajnos a

fejekbe behatolva az agyakat, a létfenntartási ösztönöket is kiirtották a nyugati ember fejéből. Ez a legnagyobb baj, ezért képtelen védekezni a nyugat és a világ ez ellen a háború ellen, melyet egy "fegyvertelen" fegyverrel vív a világ ellen a háttérhatalom. A migránsok nem a háború elől menekülnek, ők maguk a háború!

A V4-gyel (cseh, szlovák, lengyel, magyar) jellemezhető és a hozzá sorshasonlóságot mutató társadalmaknak volt elég bajuk az elmúlt évtizedek és századok alatt. Talán még képesek tartani a drótkerítéssel védett erődöt, de ha egy iszlám tengerbe kerülünk, akkor bizony nem lesz rózsás a helyzet.

Ez itt most végveszély - és ebben semmi túlzás nincs. Ha Magyarország veszít - mondhatjuk azt, hogy elesik, nem látható esély arra, hogy valaha is feltápaszkodjon.

Nagyon sötét a kép! Addig kell ellenállni, amíg lehetséges

Tisztelettel, Franyó Rudolf

Humor

ÉN DÖMPERES VAGYOK NEM ALPERES

Az ötvenes, hatvanas, de még a hetvenes évek elején is dömpereket (billenő puttonyos szállító jármű) használtak az építkezéseken, ömlesztett anyagok föld, kavics, homok, mész, beton stb. szállítására.

A hatvanas évek vége felé már egyre jobban beindultak a magánérs építkezések is.

A szállítóeszközöket, anyagokat lekötötték az állami beruházások.

Nehezen lehetett hivatalosan fuvarost találni. Ezért, de tán a kedvezőbb árak miatt is elterjedtek a fekete fuvarok, amelyben a hozott anyagok többségét is a fuvar elvállaló gépkocsivezető intézte.

Jól járt mindenki, a megrendelő tudott építkezni, a fuvarozó kiegészítette fizetését, amiből ő is meg tudta építeni családi házát.

Laci a szentendrei telephellyel rendelkező KTSZ-ben (Kisipari Termelő Szövetkezet) dolgozott dömperesként. László, szintén nem akarván lemaradni a jóból, saját házikójához, de eladásra is hordta a „menthető” anyagokat.

Társa figyelmeztetése ellenére is egyre bátrabban hordta azokat.

Elárulta valaki, vagy saját magától bukott le, nem tudni.

Rendőrségi feljelentés, majd bírósági ügy lett belőle.

Megkapván az idézést, elment az akkori Szentendrei Járási Bíróságra.

Társadalmi tulajdon elleni lopás vétsége volt a vád.

Elkezdődött a tárgyalás.

- Alperes, álljon fel! – szólt a tárgyalást vezető bíró. Laci nézelődött, nyakát tekergette ülve maradt.

- Mondtam, hogy álljon fel alperes, nem érti?

- szólt még egyszer, de már hangosabban a bíró.

László végre felállt, körülnézett, majd megszólalt.

- Bíró úr, én dömperes vagyok, nem alperes!

MUNKAFELVÉTEL

Józsi, kőművesként a Szentendrei KTSZ - ben dolgozott, jobb kereset reményében munkahelyet akart változtatni. Az egyik esős napon elment egy másik építőipari vállalatához. Mikor átázott sapkájában belépett a vállalat irodaházának előterébe, a takarítónő rászólt:

- Idefigyeljen, nem tudná levenni az átázott sapkáját?

Pilisszentlászló ANNO

*Ki a múltját nem ismeri, a jelenét meg nem érti,
a jövőjét nem érdekli*

Az I. világháború hatása községünkben: - „Amikor nincs kenyér, akkor mindenütt csak az aggodalom, kétségbeesés nyugtalanítja a lelkeket.”

Szentendre és Vidéke, 1915. március 14.

Súlyos gondot jelentett, hogy a munkaképes férfiak nagy részét behívták katonának. A frontokon harcoló családfők helyett a nők végezték a szükséges mezőgazdasági munkákat. Nagyon sok településen később hadifoglyokat lehetett segítségként igényelni.

Pilisszentlászlón azonban csak egy szakasznyi orosz hadifogoly tartózkodott a Szentendrei út mentén lévő erdészházban. Ezekről a derék szorgalmas hadifoglyokról, az Állami Erdészet gondoskodott, ezért az erdőkben dolgoztak.

Többek között a Vadálló - kövektől községünk felé lévő területet, amit az említett orosz hadifoglyok vágtak ki, a mai napig is – Ruszki – cseres = Orosz – cseresnek nevezzük

Franyó Rudolf

Keresztneveink Jeles napok védőszentek

VINCE (Ferreri) hitvalló meghalt 1419. Ünnepe: április 5. A nagy egyházszakadéskor fél Európának volt keményszavú prédikátora ez a spanyol domonkos. Szónoklatai Gyűjtöttak.

Valenciában az összes zsidók keresztény hitre tértek. A Szentírást csaknem kívülről tudta.

Isten a szóbeli meggyőzés erejével, a jövendölés és csodatevés adományával is kitüntette. A valenciai keresztény férfiak között ma is él ez a mondás a zsémbes asszonyokra: - „igyál, Szent Vince vizet.”

GYULA Horka fia s Erdély meghódítójának Töhötömnek unokája. 950 táján Konstantinápolyban megkeresztelkedett. A hagyomány szerint Erdélyben térítő munkát is végzett. Sarolta nevű csodásan szép leányát Géza fejedelem vette nőül s e házasságból származott Szt. István. Gyula fejedelemnek mennyei pártfogója Szent Gyula pápa, kinek ünnepe április 12. Gyula = Julis a görögben: pelyhes ifjú. (A bolgár-törökben: fénylő fáklya).

RUDOLF vértanú, meghalt 1249. április 17. Bern város krónikája alapján, e keresztény ifjút, a legenda szerint szüleitől erőszakkal elrabolták, és halálra kínozták. Tetemei a berni temetőben nyugszanak. Erdman krónikája szerint az ónémetben, törtető farkas.

BÉLA = Bela = Bel török név. Ősi alakja a kunban „bila” lehet. Béla volt a Taksony korában beköltözött volgai bolgár vezér neve. Eredete nincs tisztázva. A XVIII. Század végén Adalberttel azonosították. Szent Adalbert = Szent Béla püspök vértanú. Meghalt 997. Ünnepe: április 23. Szent Béla = Szent Adalbert Magyarországnak és az Esztergomi egyházmegyének védőszentje. Béla az óbolgárban fehér.

GYÖRGY vértanú. Meghalt 303. Ünnepe április 24. A katolikus egyház egyik legáltalánosabban tisztelt szentje. Dioclecián császár magas rangú tisztje volt és hősiességével tett hitet Krisztus igazsága mellett. Ezért a legborzasztóbb kínok közt nyerte el a vértanúság koronáját. Már életében a legendák aranyszálaival vonták be történelmi alakját. A művészek úgy ábrázolják hősünket, hogy lóháton ülve a ló lábánál fekvő sárkányt lándzsájával átszúrja, mert egész élete küzdelem volt a gonosz szellemmel. Már Szent István királyunk az ország védőszentjévé választotta. Szent György a katonaság, testőrség, vadászok védőszentje.

Egyike a 14 segítő szentnek. Segítségét kérjük háborús időkben. György (Gyuri, Gyurka, Gyurica) = Georgius a görögben: földműves.

A híres Szent György legenda, lerövidítve

A legenda szerint Silena városának közelében volt egy tó, abban élt egy sárkány, amely hosszú ideje félelemben tartotta a városbelieket, akik hiába fogtak fegyvert ellene, nem bírtak vele. A sárkány a város falára hágva mérges leheletével újra és újra megfutamította a derék polgárokat, akik, hogy megfékezzék, két juhot adtak neki naponta. Ám a juhok idővel megfogyatkoztak, ezért a városlakók úgy határoztak, hogy mindennap egy embert

áldoznak a szörnyetegnek. Sorshúzással döntöttek, ami alól senki nem vonhatta ki magát. Egyszer a király leánya került sorra, s zokogva ment a tóhoz. Éppen akkor vetődött arra György, a kappadókiai vitéz, s megkérdezte a lányt, miért sír. Miközben a királylány elmesélte, mi tartja rettegésben a várost, a tóból kiemelkedett a sárkány, György lándzsájával hatalmasat sújtott rá, amitől a szörnyeteg a földre zuhant. Ekkor György és a

királylány a sárkányt pányvára fogták, és a városba vezették. A polgárok megrettentek, ám György így szólt hozzájuk: „Ne rettegjétek, mert az Úristen küldött hozzátok, hogy megszabadítsalak benneteket ettől a sárkánytól.” Azzal kirántotta kardját, és ledöfte. Később templomot építettek ezen a helyen, amelynek oltárnál forrás fakadt, s minden beteg, aki ivott belőle, meggyógyult.

Forrásanyag:

Katolikus lexikon 1932 I – IV. Kötet -ből

Évértékelő Taggyűléssel egybekötött oktatás

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesülete 2018. március 10-én tartotta meg a 2018. évi közgyűlését. A rendezvény vendégei Pausz Ferenc OPSZ közlekedési szakmai alelnöke, és Vura Zsolt a MH Altiszti Akadémia Szentendre Kinizsi Honvéd Sportegyesület elnöke volt.

A közgyűlést a Pilisi Parkerdő Zrt. Szentendrei Erdészet Sikárosi Erdésházban tartottuk meg. A közgyűlés levezetését és elnökség beszámolóját Mihics József elnök tartotta meg. Az egyesületünk 2017. évi pénzügyi beszámolóját az Alcor Kft. Laczkó István ügyvezető tartotta meg. Ő végzi az egyesületünk könyvelését a megalakulásunk óta, térítésmentesen, amit ezúton is köszönünk neki. Bemutatásra került új egyesületi tagunk dr. Schweickhardt Gotthilf tű. alezredes tanácsos, aki a Nemzeti Közszolgálati Egyetem adjunktusa.

A közgyűlésünk két fő híján teljes létszámú volt, illetve egy pártoló tagunk (rendőr) is jelen volt.

A 2017. évi értékelésénél ki lett hangsúlyozva, hogy az egyesületünk a különböző rendezvényeket felkészülten, professzionálisan biztosította. E megállapításokat több alkalommal a szervezők, illetve a rendőrség képviselői is kihangsúlyozták, illetve jelezték felénk. Az egyesületünk 1753 órát teljesített, 133 órát közösen a rendőrséggel. A helyi közoktatási intézmények oktatási épületeiken kívüli

Fotó: Bognár Alexandra

részvételeiknél is a felügyeletükben többször közreműködtünk közmegelegedettségre.

A rendőrséggel, körzeti megbízottal közös szolgálatokról, az együttműködésről is szó esett, valamint a 2018. évre tervezett eseményekről, feladatokról. Az

egyesületi elnök külön a beszámoló elején kitért az önkéntes tűzoltói feladatokra, ismertetésre került Váci Katasztrófavédelmi kirendeltség 2017. évi felügyeleti értékelése. Az egyesületi elnökünk ismertette a természetvédelemmel kapcsolatos aktuális feladatokat. Az egyesület 2017. évi gazdálkodásáról szóló beszámoló, illetve a 2018. évi pénzügyi tervezet elfogadása egyhangúlag történt a tagság részéről.

A megjelent tagok egy tartózkodás mellett egyetértésben fogadták el az elnökség részletes beszámolóját.

A beszámolók után vendégünk Pausz Ferenc OPSZ közlekedési szakmai alelnök tartotta meg az előadását.

Megköszöntük vendégünknek a szakmai előadását, és mindkét vendégnek, hogy megtisztelték jelenlétükkel egyesületünket.

Pilisszentlászló, 2018. március 10.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Pilisszentlászlói Polgárőr-és Önkéntes Tűzoltó Egyesület felhívása

<p>Dohányzás, gyertyagyújtás</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Gyertya közelébe ne tegyen éghető tárgyat! ● Mindig használjon tűzálló alátétet! ● Ha elhagyja a szobát, oltsa el a gyertyát! ● Égő, izzó csikket soha ne dobjon a szemetesbe! <p>ÁGYBAN SOHA NE DOHÁNYOZZON!</p> 	<p>Ha tűz van</p> <p>...HÍVJA A 112-ES SZÁMOT</p> <p>BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság www.katasztrofavedelem.hu</p> <p>Országos Tűzmelegelőzési Bizottság www.katasztrofavedelem.hu/otb</p>	<p>A lakástűz megelőzhető! Több mint 100 haláleset évente!</p> <p>„Nálunk úgysem lesz tűz...”</p> <p>...ebben téved évente több mint 6500 család.</p> <p>A LAKÁSTŰZEK LEGFŐBB OKAI:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sütés, főzés Dohányzás, gyertyagyújtás Fűtés Elektromos berendezések
<p>Ha tűz van, hívja a 112-es számot!</p>	<p>Ha tűz van, hívja a 112-es számot!</p>	<p>Ha tűz van, hívja a 112-es számot!</p>
<p>Sütés, főzés</p> <ul style="list-style-type: none"> ● A tűzhelyre és közelébe ne tegyen éghető tárgyakat! ● PB-gázpalack cseréjekor ne dohányozzon, ne használjon nyílt lángot! Győződjön meg róla, hogy a palack nem szivárog! ● Ha olaj vagy zsír ég, ne vízzel oltsa! <p>AZ ÉGŐ ZSÍRRA TEGYEN FEDŐT ÉS ZÁRJA EL A TŰZHELYET!</p> 	<p>Fűtés</p> <ul style="list-style-type: none"> ● A forró hamut ne tegye éghető anyagok közelébe! ● Rendszeresen ellenőriztesse fűtőberendezését, kéményét! <p>NE TAKARJA LE FŰTŐBERENDEZÉSÉT, A KÖZELÉBEN NE TÁROLJON GYŰLÉKONY ANYAGOT!</p> 	<p>Elektromos berendezések</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Használat után áramtalanítsa az elektromos készülékeit! ● Ne csatlakoztasson egy elosztóba több nagy teljesítményű berendezést! ● Csak sértetlen kábeleket használjon! <p>ELEKTROMOS TÜZET SOHA NE OLTSON VÍZZEL!</p>
<p>Ha tűz van, hívja a 112-es számot!</p>	<p>Ha tűz van, hívja a 112-es számot!</p>	<p>Ha tűz van, hívja a 112-es számot!</p>

Polgárőr-körzeti megbízottal közös szolgálat

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület folyamatosan lát el közös szolgálatot a helyi körzeti megbízottal Pilisszentlászló kül és belterületén.

2018. március 17-én közös szolgálat során az ügyelet utasítására körzeti megbízottunk polgárőrrel közösen küldésre ment Visegrádra ahol arról érkezett bejelentés, hogy egy szarvas tetemet találtak. Visegrád külterületén találták a szarvast, ami feltehetőleg orrvadászat során ejtette ismeretlen elkövető(k). A helyszínelő kiérkezéséig adatgyűjtést végeztek, illetve megvárták a bünyügyi helyszínelő kiérkezését. A továbbiakban a Szentendre Rendőrkapitányság nyomozást rendelt el az ügyben.

*Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület*

Agancsozók

2018. április 02.-án (húsvét hétfőjén) a kora esti órákban a Szentendrei Erdészet kerületvezető erdésze felől érkezett jelzés Polgárőrségünk felé, hogy két személyre lett figyelmes az erdőben. A két férfi az erdő sűrűjében bóklászott, az egyik hátán egy szarvas agancs volt. A riasztásra 3 fő polgárőr jelent meg a helyszínen, ahol próbáltuk feltérképezni, hogy hol jöhetnek ki az erdőből az illegális agancsozók. A szekérút út elején egy falubelink gépkocsijára lettünk figyelmesek és ott várakoztunk. Sötétedéskor jött kifelé az erdőből a két helybéli lakos, az egyikük hátára fel volt kötve

a frissen magához vett agancs. A kerületvezető erdész, kérdőre vonta a két személyt, és az agancsot elkobozta. Továbbiakban az erdő kezelőjére - a kerületvezető erdészre - lett bízva az intézkedés. Továbbra is felhívjuk a figyelmet, hogy bűncselekményt követ el, aki engedély nélkül hoz el agancsot az erdőből, valamint az erdei vadat zavarja, hajtja.

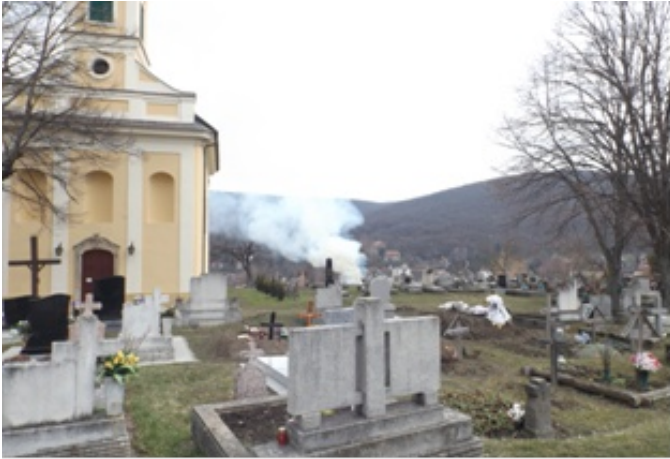
*Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület*

Nagyobb a füstje, mint a lángja

A fenti hajdani mondást, nyugodtan át lehetne fogalmazni a március. 26. történt ismeretlen személy rosszindulatú bejelentését a temetőnkben történő régi koszorúk és elhervadt virágok égetése által okozott, alig „leheletnyi” füst miatt, valami olyanra, hogy **Nagyobb volt a rosszindulat,**

mint a füst.

Petkó Gábor temető gondnokunk, aki szinte erőn felül ténykedik temetőnkben, fuvarköltség spórolás miatt, teljes jó indulattal elégeti a már említett elhervadt virágokat, miket sajnos nagyon sokan csak úgy a konténer mellé dobznak. Nincs ebben

semmi kivetni való! Neki is egyszerűbb lenne kihívni a fuvarost, aki örülve az újabb fuvarnak készséggel elvinné. Egyházi eklézsiánk, viszont ha

nem is annyira, mint a templom egere, de szegény. Gábor ezen, igen jó gazda módjára segíteni próbál. Számomra, és a józan, ésszel gondolkodók számára is így helyes. Akkor meg miért kell degradálni a példaértékűt?

Kit zavarhat az a némi füst, mikor közvetlen közelben nincs is ház.

Bár ez a némi füst lenne a legnagyobb merénylet, melyet modern civilizált világunk elkövet a természet ellen.

Azt szeretném tanácsolni a rendszeres jelentgetőknek, hogy megfelelő indok nélkül, ne zavarjuk a tűzoltók áldozatos munkáját

Franyó Rudolf

Gazdakalendárium

Az év 111. napján vetjük a kukoricát. Általában! Azért kezdett az emberiség csillagászatot foglalkozni, hogy minden növényt optimális időben tudjon elvetni. Szinte minden fajnak más a hőigénye. A túl korai vetés, palántázás elpusztítja, vagy legyengíti a növényeket. A túl kései pedig védtelenné teszi őket a nyári szárazságokra, és kihasználatlan marad az adott fajra jellemző termőképessége. Kukoricát persze április. 10-től akár augusztusban is lehet vetni, de a kései, ha nem szárad ki, akkor is csak silónak alkalmas. Napraforgót Április 1-től vethetjük. Az Alföldön. Hegyvidéken minden növényt 1-2 héttel később. Tavasszal, ősszel, 1-2 héttel korábban. A gyümölcsfák közül az alma-körte virágzik a legkésőbb, így azok a legkevésbé érzékenyek a elfagyásra. Mivel ezek őshonos növények. Az őszibarack Koreából származik ezért legkényesebb gyümölcsünk. A levéltetvek a levelek alján találhatóak így kézi permetezővel elérhetetlenek. Nagyüzemileg a traktorok kompresszorával lehet csak "KÖDPERMETET" előállítani, ami házilag megoldhatatlan. A sárgabarack Örményországból származik. Ők nemesítették ki. Ott rövidebb a tél, ezért korán virágzik, ha elfagy nagyon drága, ha nem – eladhatatlan. Belefűrészelni tilos! Következő nyáron gutaütést kap. A sebfelületeken keresztül bekerül a gombafertőzés és végighalad a fán. Őshonos gyümölcsfáink viszont nagyon bírják az

áglevágásokat is: alma, körte, cseresznye, meggy. A sebkezelés csökkenti a gombásodást. A fekete festékek szénttartalmúak, ellentétben a fémtartalmú káros festékekkel. A mandula görög eredetű, a legkorábban virágzó gyümölcsfánk, de mégis eléggé fagyűrő. A kipusztult őszibarackfák alanyfaja a keserűmandula. Érdeemes kívágni őket, mert sosem lesz ehető a termése. A szőlőt 2 rügyre kell visszavágni, 10 centiméteresre a tavalyi vesszőket. A harmadik rügy alatt vágva a 2. nem szárad ki. Az

elfagyott, elhalt, száraz részeket tőből metsszük ki. Magasra futtatva növeljük a mennyiséget, és javítjuk a minőséget. A vízszintes futtatás is növeli a mennyiséget, de rontja a minőséget. Apró savanyú termést ad. Hegyvidéken „zalagyöngyét” ültessünk. Az otelló, amerikáner után a zalagyöngye a legfagyűrőbb, és a bora nem metiles, mint az első kettőé! A héja erős, így a betegségeknek is ellenálló. Erős növekedésű, fagyűrő, igénytelen, nemes bort adó, csemegeszőlő is. Én Lengyelországban jöttem rá, hogy az almabor még a szőlőboroknál is finomabb. Nagyobb a sav, cukor és íz tartalmuk is. Ott szőlő csak otelló van, a hideg telek miatt.

Az almaborok viszont teljesen metilalkohol, mentesek ellentétben, a „nagyon becsapós” gyümölcsborokkal: eper, ribizli, meggy, amik a metilalkohol tartalmuk miatt. „fokozott hatásúak.”

A füge házfalnak közelében érzi jól magát, de mustja savszegény, ezért bora azonnal barnul és ecetesedik. A pálinkája pedig gumi ízű a benne lévő nyersgumi, kaucsuk miatt. (Akárcsak a gyermekláncfű, kutyatej, a füge is kaucsuk tartalmú.) Termése a savhiánya miatt az érésel egy időben száron megerjed. Nem véletlen, hogy Buddha is egy fügefafa alatt „világosodott meg” annak erjedt termésétől. A hazai körténk pálinkája viszont a világ legfinomabb párlata, ráadásul teljesen metilalkohol mentes, így a „rézelejét” is megihatjuk, az is etilalkohol. Mivel a körte nem

csonthéjas, így a cseresznyére, szilvára, barackra jellemző „mag íz” is hiányzik belőle, amit a cian okoz. Ami viszont hőérzékeny, és a második főzéskor lebomlik. A körte második főzés nélkül is cianmentes. Minden csonthéjas mag keserű a kiszáradásig: barack, mandula, dió. Ez a keserű íz a cian, ami hőre elbomlik. A zöldségeskertben a hidegtűrőket ültessük. Legelőször: dughagyma, petrezselyem, borsó, fokhagyma, zeller, stb.

*Tisztelettel, Losonci Miklós
agrármérnök - tanár*

Kálváriával kapcsolatos levelem

Kedves Gyurika!

Immár egy hónapja az általad megszervezett találkozón vettünk részt a plébánián. A találkozón voltál szíves magaddal hozni két igen szimpatikus fiatal tervezőpárost.

Az egyház részéről Tibor atya vezetésével Rudolf János barátommal szintén hárman voltunk jelen a nemes szándékú megbeszélésen. A kedélyes hangulatú megbeszélés miatt bízva egymás adott szavába jegyzőkönyv készítésére nem is gondoltunk. Ezen megbeszélésen Tibor atyának azon kérésére, hogy szeretne valami "írást" arról, hogy az igen Tisztelt Önkormányzat, engedélyezi, a térképen jelzett alig négy méter szélességű úton, amely az Önkormányzat tulajdonát képezi, és az egyházi tulajdonú sokszögletű Kálváriába csatlakozik, stációkat építsünk. Ezt az "írást" te megígérted, hiszen azt mondtad, hogy már megtörtént a Képviselő - testületi döntés. Akkor arról is szó esett, hogy az Önkormányzat részéről Tóth Attila polgármester úr állja, illetve százezer forinttal hozzájárul a tervezési költségekhez. Ehhez én még hozzáfűztem polgármester úr további ígérését is, mely szerint az egyik stáció építési költségét is az önkormányzatunk viseli. Ezt a nemes szándékot mi hárman az egyház részéről meg is köszöntük.

A közelgő jó idő miatt, a mai napon megkerestem Tibor atyát, "hogyan tovább a kálváriával"? Válasza, mely szerint nem kapta meg tőled az ígért határozatot, nagyon rosszul hatott rám. Ezért bocsáss, meg kérlek de most már a

leghatározottabban felteszem néked ismételten a kérdést: - akarsz, e hogy megépüljenek a stációk, vagy sem? További jó kapcsolatunk reményében, várom megtisztelő válaszod!

Részemről őszinte barátsággal Rudolf.

A fenti levelemre Dr. Illés György alpolgármester úr néhány órán belül elküldte a kért hozzájárulást.

KIVONAT Pilisszentlászló Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2018. január 23-i üléséről készült jegyzőkönyvből 15. Előterjesztés Stációk (keresztút állomások) létesítéséhez történő tulajdonosi hozzájárulásról Előadó: dr. Illés György alpolgármester Pilisszentlászló Község Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2018. (I.23.) Kt. sz. határozata: Pilisszentlászló Község Önkormányzat Képviselő-testülete 1. tulajdonosi hozzájárulást ad a Szent László Plébánia részére a 1170 hrsz. kivett közút, 04/83 hrsz. kivett közút és 010/2 hrsz. kivett közút ingatlanokon stációk építésére az Önkormányzat által biztosított tervek szerint, 2. az 1. pontban hivatkozott tervek elkészítéséhez 100.000.- Ft előirányzatot biztosít, 3. felkéri a Polgármestert, hogy a Község 2018. évi költségvetésének soron következő módosításakor a határozat költségvetési kihatásait vegye figyelembe. Felelős: polgármester Határidő: 2018. március 30. Végrehajtásért közvetlenül felelős: Polgármester K. m. f. Tóth Attila s. k. dr. Gerendás Gábor s. k. polgármester jegyző Kapja: 1.

Önkormányzati és Szervezési Iroda – irattár 2. A Képviselő-testület tagjai 3. Közgazdasági Iroda – intézkedésre Közzétéve az L/Testületi anyagok/Határozatok mappában és a Weben.

Kedves Rudi!

Őszintén szólva egyéb dolgaim mellett elfeledkeztem róla és eddig senki nem figyelmeztetett... Mellékelem a határozatot, kérlek nyomtasd ki és add oda Tibor atyának. (Ha esetleg nem vagy otthon, én legkorábban húsvét hétfőn tudom csak neki odaadni). Kerestem régi képeket a Kálváriáról de nem találtam és nem tudom a Szűcs Lajos által összegyűjtött régi képek az Internetről hova kerültek.

Még ebben futok egy kört. Tovább lépés szerintem, az lehetne, hogy közösen megnézzük a helyszínt, és Tibor atya hozza azokat a képeket, amit a hívek

eljuttattak hozzá.

Mikor lenne alkalmas? Üdvözlettel, Gyuri

Kedves Gyurika!

Minden „kálváriaépítés” párti személy nevében is köszönöm, a hozzájárulásról szóló jegyzőkönyvi kivonatot. Mivel a tervezési költségeket az Önkormányzatunk állja, akkor, a múltkori megbeszélésünkhöz hasonlóan az általatok kijelölt két ifjú építésszt is kérlek, hozd magaddal. Most már a helyszínen érdemben is meg tudnánk beszélni a tervezési feladatokat. A találkozó időpontjával kapcsolatban az építészekkel légyszíves egyeztetni. Nekem bármilyen általad megnevezett időpont megfelelő.

Üdvözlettel, Rudolf.

KÁLVÁRIA és stációk!

Dr. Illés György alpolgármester 2018. január 17. "Előterjesztés"- t tárgyalta a Pilisszentlászló Község Önkormányzat Képviselő-testülete.

Az alpolgármester úr előterjesztésének lényege "tulajdonjogi hozzájárulás" az Önkormányzat részéről.

ÖNTSÜNK TISZTA VIZET A POHÁRBA!

A Római Katolikus Nagy Templom, a Temető, a Fő téri Kápolna, a Plébánia Hivatal, valamint a 0110/1 hrsz KÁLVÁRIA ingatlanokat még a legsötétebb kommunista időszakban sem sajátították ki.

Az összes többi háború előtti egyházi ingatlant viszont mind államosították nálunk Pilisszentlászlón is.

A volt kis pályát (belterület) és minden gazdálkodásra alkalmas mezőgazdasági erdőbirtokot el zabráltak az akkori hatalom gyakorlók.

A szándék egyértelmű volt: Egyház közösségünk gazdasági ellehetetlenítése.

Gyermekkoromból emlékszem arra, hogy minden Falubeli tudta (az idősebbek most is tudják) melyik szántó, legelő, gyümölcsös, szőlős kinek a tulajdona.

Voltak Községi (Dedinskje), Úrbéresi (Urbarskje) ingatlanok is.

1996-ban az akkori képviselő-testület döntése

szerint egy tollvonással reparálva lettek a sérelmek. Minden államosított még meglévő elrabolt ingatlan vissza került az eredeti tulajdonoshoz a Pilisszentlászló Római Katolikus Egyház Közösséghez.

Jó kezekben van! Véleményem szerint a képviselő-testületnek nem a 012/2 hrsz kivett közút (gyalogösvény a Kálváriára) vonatkozó hozzájárulást kellene megadnia, hanem a Térítésmentes átadást ingatlan nyilvántartási átvezetéssel a tulajdon jogot az egyház közösségnek.

Ez lenne a legminimálisabban elvárható, az Önkormányzat részéről. Vagyonjogi, gazdálkodási helyzetét egy ilyen jellegű nemes gesztus abszolút nem érinti.

Tisztelettel, Dombai József

Kedves Rudkó!

Lapzárta előtti legfrissebb hír.

Pilisszentlászló "zártkert pályázata" nem nyert, tartalék listára került.

Csak földmérésre 300.000 forintot elköltött az Önkormányzat erre az eredményre.

Mindeközben a legutóbbi Testületi-ülésem 600.000 forintot szavaztak meg szenátoraink a szentendrei hivatalnak pályázatok finanszírozására.

A községházán jelenleg 2 személy főállásban van foglalkoztatva, a pályázatokat miért nem ők készítik el, ekkor nem kellene +pénzt fizetni Szentendrének.

A „Trubnik-nak” kellene rákérdezni arra, hogy végül is mennyi adó fizető forint került elköltésre, erre az el nem nyert pályázatra.

Üdv: Joco

Kálváriák a Pilisben

Mátyás király

1490. április 6. halt meg MÁTYÁS királyunk. V. László király Hunyadi Lászlót bebörtönözte, és röviddel utána kivégezték. László halála után a magyar trónra Hunyadi János másik fia Mátyás tartott igényt. 1458. január 1. az országgyűlés királynak megválasztotta. A választást III. Frigyes

nem ismerte el. A zűrzavarok után, amelyben hanyódott az ország, Mátyás királynak nem volt könnyű feladata. Kezei legjobban az országgyűlés az uralkodó hatalmát korlátozó törvényeivel bilincselte meg. Hatalmát határozottan kezdte gyakorolni. A nemesség hatalmát csökkentette. Néhány magasabb hivatalba új embereket ültetett. A nemesség ellene összeesküdött és magyar királynak III. Frigyeset választotta. Mátyás a főurak ellenállását letörte. Sok rendelettel és gondoskodással sikerült

az országban rendet teremtenie. A husziták ellen is határozottan lépett fel és néhány csatában őket szétverte. Katonáságot zsoldos hadsereggé átszervezte. Később határon túli hadjáratokba kezdett. Morvát, Sziléziát legyőzte és Lengyelország ellen is harcolt, több éves harc által néhány Osztrák várost és várat elfoglalt. Mátyás király, kit hunyadiak címere a holló után Korvinnak (a latin corvus) neveztek a legelismertebb és

legerősebb magyar uralkodók közé tartozott. Emlékét a Jobbágyság, jólelkű és igazságos királyként őrizte meg.

Mátyás alaptudását, valószínűleg szülővárosában Kolozsváron a dominikánus szerzeteseknél szerezte. Családi székhelyén lehetősége nyílt sok

művelt idegen főleg olasz emberfők megismerésére. Nevelői tanult humanisták, mindenekelőtt Vitéz János, a későbbi esztergomi érsek. Prága elfoglalása után, ahová Utószülött László király vitte, befejezte a latint, és csehül - szlovákul is nagyon jól megtanult.

- Korvin Mátyás 1443. február 23. született. Trónra tizenöt évesen lépett. - 1457 márciusában a budai vár alatt Mátyás testvérét Hunyadi Lászlót lefejezték. - 1475 – 76 telén Mátyás király hadjáratot vezetett a törökök ellen és erődítményüket, Szabács várát bevette. - 1485-ban Elfoglalta Bécset, amely

haláláig főszékhelye lett. - Mátyás király **1490. április 6. szélütésben**, Bécsben meghalt. Cselekedetei az igazságos Mátyásnak, mint a szegények és elesettek védelmezőjének, a mai napig megmaradtak. Mondták róla: „**Meghalt Mátyás király meghalt az igazság**”.

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Nyomda, nyomdai előkészítés: Technova 2004 Kft. | technovaszentendre@gmail.com • 06 30 280 5189

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015